

A MAI SZERB IRODALOMBÓL

MIODRAG PAVLOVIĆ

Vadászat

*Szépöcsém meg én vadászni mentünk
hajnal előtt, a hegyekbe,
jó lovaink voltak
és jó nyilaink,
az erdő meg bővelkedett vadakban.
Ám szépöcsém, a hallgatag,
értett az állatok nyelvén:
a farkasok testvériségről beszéltek nekünk,
igazságról a medvék,
a vadkanban újkapánk hangját hallottuk,
a madarakban hajadon maradt
vagy meg sem született húgocskák riadoztak,
s így egyre nyújtottuk a vadászást,
hátha rálelünk az igazi vadra.*

*Végül aztán visszatértünk a faluba,
üres kézzel és kiéhezve.
Csúfot üztek velünk a parasztok,
hitvesünk hűtlen elhagyott,
és minden kincsünket magával vitte,
még a kolostor papjai se fogadtak be, két koldust,
éjjeli szállásra, tál ételre.*

*Csak a lovak szolgáltak híven,
s vittek messzire s még messzebbre,
és a madarak a fejünk fölött szállva
szétoszlatták a felhőket.*

Bogumil dal

Fejem követelik.

*Mindent, ami fejre hasonlít,
halomba hordanak a mezőkön,
és éjjelente lovakkal tipratják.
Tárnát nyitnak a föld közepéig,
s a prófétafej alakú
sápadt ezüströgöt
nagy dobszóval cserfára akasztják.
A felhőt is, ha emberformát mutat,
csáklyával cibálják, kopjával döfködik.*

*Fejem akarják,
s nem is hallották a hangom.
Mint a kígyó, bár mérgem nincs,
búvok a sziklahasadékban,
s nem bírom levegni a bőröm.
Ó, részeg fejedelmek,
miért lestek rám bástyák fokáról,
azt hiszitek: nem jut el messzebb a beszédem,
mint a vértócsa, mélyben heverek?
Közel vagyok a földhöz,
s az jobban érti a szót, mint a vért;
ölébe sűgom, bodzákkal egybefonódva,
minden tudásom a szeretetről.
Kicsiny a kardotok,
hogyan az egész földnek fejét vegye.*

Háborúságok

*Ne kérdjétek, miért egymagam
bolyongok lovam hátán a sziklák közt,
mindennap felejték egy szót
és minden éjjel vesztek egy csillagot
és minden reggel másik ajtón
futok az otthonomból, szököm a gyökereimből.*

*Összeakaszodik fagy és sötétség,
sziklák résében keresek menedéket,
sárkányok és oroszlánok házatáján,
torkomig ér a hó,
búvó vizekbe merül paripám,
kanóc vagyok a páncél alatt
égek a fagyon két viadal közt,
egyre várom, a szelid anyát mikor éri dicséret.*

*De nem harsan fel énekszó az úton,
a templomok tó fenekén telelnek,*

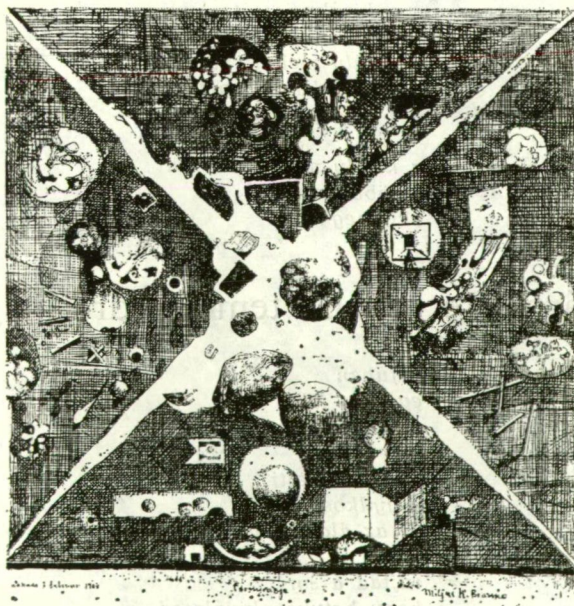
és éjjelente dühös tüzeket látok
 a Velebit csúcsain,
 és két hóhér ujjait fújja,
 hogy megpörköljön, elpusztítson
 utolsó magvamíg.

Nézzétek, hogy lobognak a tüzek
 a széljárta hegytetőn
 és ne kérdjétek, miért egymagam
 lovagolok, a falvakat messze kerülve
 és gyógyfűveket keresek
 sok testvérem s a magam sebeire.

Külépek majd a kengyelből én is,
 ha felharsan a kürtszó a várfokon,
 ha meglágyulnak a tüzek, magukba szállnak a kígyók
 és megöleli testvért a testvér
 a kova szívében.

(Ács Károly fordításai)

Miodrag Pavlović 1928-ban Újvidéken született. A szerb költők középgenerációjának egyik vezéregyénisége. Az 50-es évek legelején jelentkezett verseivel. Első kötete (87 vers) 1952-ben jelent meg, s valóságos fordulatot jelzett témáival, formáival, s főleg modern szenzibilitásával. További könyvei: *Az emlékezés oszlopa* (1953); *Oktávok* (1957); *Az ősiség teje* (1962); *Nagy kőborlás* (1969). A kezdeti merész és váratlan képváltásokat, meghökkenítő szabad asszociációkat, szürrealista hatású képzeltsapongást mind tisztább, egyszerűbb kifejezésformákkal, szinte klasszikus tömörséggel váltja fel, de a halk beszéd és a klasszikus arányok mögött a modern ember sebzett érzékenysége találkozik egy elpusztíthatatlan őszindulat erejével.

MILJUS N. BRANKO: ALAKULÁS